

ikke fordi man i og for sig fandt det urimeligt at bygge en Bane fra Skanderborg til Silkeborg, men fordi der var saa mange andre Jernbaneanlæg, som i Vigtighed syntes at staae langt over den og derfor at burde komme først. Jeg troer, at det Fornuftigste vil være i denne Retning at følge den Anvisning, der blev givet i 1861, da man bestemte sig til paa een Gang at bygge Jernbaner i meget stort Omfang. Vi ere nu meget nær ved det Tidspunkt, da den da vedtagne Jernbanebygning vil være afsluttet, og det Spørgsmaal foreligger da, om vi skulle standse dermed eller om vi skulle gaae videre. Jeg har aldrig været i Tvivl om, at, forsaavidt Landets finansielle Kræfter kunde strække til, skulde vi fortsætte. Men skulle vi fortsætte, opstaaer atter det Spørgsmaal: Er det da ikke i Virkeligheden det Fornuftige at følge Anvisningen fra 1861 og, istedetfor at foreslaae en ganske enkelt Bane eller en lille Stump Bane, at tage under samlet Overveielse, hvilke Grupper af Jernbaner der nu i en nær Fremtid skulle tages under Arbejde? Jeg troer, at dette ubetinget er rigtigst, og jeg troer, at de forskjellige Udtalelser i Thinget om Betydningen af de forskjellige Baner, i Virkeligheden støtte Rigtigheden af denne min Betragtning.

Det ærede 12te kongevalgte Medlem (Fischer), som jeg isøvrigt troer er det eneste Medlem, der har reist nogen Modstand mod Bygningen af den sydlige Tverbane, gjorde blandt Andet gjældende, at det vilde være usornuftigt nu at bygge Jernbaner til Esbjerghavn, da denne Havn indtil videre kun kunde betragtes som et Forsøg. Det ærede Medlem vilde, saa vidt jeg forstod ham, ikke nægte sin Stemme til, at man gjorde dette Forsøg, at man byggede denne Havn, men det ærede Medlem vilde have, at den først skulde staae sin Prøve. Jeg vil dog henstille til det ærede Medlem og til det ærede Things Overveielse, om det, som man skal forsøge, egentlig er det, hvorvidt man kan bygge en Havn ved Esbjerg eller ikke. Nei, det er efter min Mening i Virkeligheden ikke det, som man skal forsøge, thi jeg troer, at det er temmelig givet, at der ved dette nogenlunde lukkede og rolige Band mellem Fastlandet og Fjæll kan lægges en Havn. Hvad der derimod ganske vist

har været underkastet Tvivl — Tvivl, hvis Berrigtigelse jeg imidlertid ikke erkjender —, det er, om Indseilingen over Graabys Varrer er saaledes bestaen eller, reitere sagt, vil holde sig saaledes, at man vil kunne komme ind i Havnen. Men hvis vi nu i Virkeligheden først skulde gjøre det omtalte Forsøg, da er det jo dog klart, at det ikke vilde være gjort paa 1 eller 10 Aar, men at der sandsynligviis vilde medgaae en Mennekkelber, inden man kom til noget endeligt Resultat i saa Henseende. Og nu vil jeg spørge, om det vilde være rigtigst at gjøre Forsøget paa den Maade, at man anvendte 600,000 Rb. paa et Havneanlæg alene, der uden det tilsvarende Jernbaneanlæg vilde blive temmelig bethydningsløst, istedetfor langt hellere ganske voligt at lægge Hænderne i Skjød og see, hvorledes Indseilingen ad Graabys saa stillede sig i Løbet af den omtalte Mennekkelber. Det forekommer mig, at, naar man vil gjøre Forsøget ved Anlæggelsen af en Havn, saa maa man gjøre Forsøget heelt ud og ogsaa skaffe denne Havn nogen Trafik. Det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, at, dersom man byggede Jernbanerne samtids med Havnen, og det da viste sig, at Havnen var forseilet, eller at Seiladsen til den ikke kunde finde Sted, saa havde man lagt sit Jernbanenet fuldstændigt forkeert. Dette kunde dog være tvivlsomt, og i alt Fald troer jeg ikke, at denne Bemærkning rammer Banen under Litra c.; thi jeg anseer det for givet, at denne Bane inden ret lang Tid vil mødes med en sydlig Fortsættelse. Hvad den sydlige Tverbane angaaer, saa kan den jo ogsaa umuligt betragtes som spilt derved; thi det er jo dog givet, at vi, naar den hele Række af Jernbaneanlæg langs ned ad Østkysten er fuldenbt — og den ville vi jo meget snart have —, og naar vi dernæst faae en tilsvarende Række af Jernbaneanlæg langs ned ad Vestkysten, dog umuligt kunne nøies med den ene Tverforbindelse, der nu findes, den, som haves over Viborg, Skive og Struer, men saa maa der nødvendigviis være en Tverforbindelse ogsaa paa et andet Sted, og det forekommer mig, at den her foreslaede Veliggenhed af Tverforbindelsen da i alle Tilfælde ikke vil være uehelig. Jeg betragter nu som tidligere Havnen ved Esbjerg